

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

21 iulie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte - Timofti Vladimir,

Judecători - Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor,

a judecat fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Jumiga Vitalie și de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Cvasnîi Ion, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Cvasnîi Ion XXXXX, născut la ***XXXXX***,

Termenul de examinare:

prima instanță: 31.10.2018 - 14.05.2019

instanța de apel: 24.06.2019 - 18.12.2019

instanța de recurs: 26.02.2020 – 21.07.2020

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 14 mai 2019, *examinând cauza pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală*, Cvasnîi Ion a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani și 6 (șase) luni, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani.

A fost admisă parțial acțiunea părții civile Jumiga Vitalie, dispunându-se încasarea de la Cvasnîi Ion în beneficiul lui Jumiga Vitalie, prejudiciul material în sumă de 21.500 lei (douăzeci și unu mii cinci sute lei); prejudiciul moral în sumă 100.000 lei (una sută mii lei); cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10.000 lei (zece mii lei).

Prin încheierea Judecătoriei Edineț (sediul Briceni) din 14 mai 2019, a fost corectată omisiunea vădită din dispozitivul sentinței, fiind adăugată sintagma: „cererea procurorului privind încasarea cheltuielile de judecată în sumă de 4358 lei, din contul inculpatului, a fost respinsă ca neîntemeiată”.

2. În sentință, prima instanță a constatat în fapt că:

La data de 14 iulie 2018, în jurul orei 23:00, pe traseul național M-5 km 40+150 metri, Cvasnîi Ion a condus mijlocul de transport de model „Mazda 2”, cu numărul de înmatriculare XXXXX. Deplasându-se în direcția s. XXXXX, XXXXX - XXXXX, Cvasnîi Ion, fiind la volanul automobilului, a tamponat biciclistul Jumiga Veaceslav, care în urma procedurii accidentului rutier și a vătămarilor corporale primite a decedat, în timp ce era transportat cu ambulanța spre spitalul XXXXX. Astfel, Cvasnîi Ion a încălcat regulile de securitate a circulației și de exploatare a mijlocului de transport, contrar prevederilor pct. 45 subpunctul 2) din Regulamentul circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, conform căroră *„în cazul în care în limita vizibilității apar obstacole care pot fi observate de conducător, el trebuie să reducă viteza sau chiar să oprească, pentru a nu pune în pericol siguranța traficului”*.

Astfel, prin acțiunile sale Cvasnîi Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, încălcarea regulilor de securitate a circulației și de exploatare a mijloacelor de transport, de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.

3. Împotriva sentinței au declarat apeluri:

3.1. Procurorul în procuratura raionului Briceni, Gherman Ion, prin care a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Cvasnîi Ion să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal și să i se aplice o pedeapsă în limitele art. 364¹ Cod de procedură penală, sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani cu ispășirea în penitenciar de tip deschis cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani. Conform art. 90¹ Cod penal a dispune suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare și anume: 2 ani închisoare cu ispășirea în penitenciar de tip deschis și 2 ani termen de probațiune. Încasarea de la inculpatul Cvasnîi Ion în folosul statului cheltuielile judiciare în mărime de 4358 lei.

În motivarea apelului, procurorul a menționat că:

- instanța nejustificat a aplicat prevederile art. 90 din Codul penal, suspendând condiționat executarea pedepsei, fiind o pedeapsă prea blândă;

- scopul legii penale nu este doar, reeducarea condamnatului, dar și prevenirea de comiterea a unor infracțiuni din partea altor persoane, iar în acest caz pedeapsa cu amendă, va avea un efect pozitiv asupra întregii societăți, cât și va defavoriza în continuare comiterea unor astfel de infracțiuni, totodată, lăsând loc de interpretări în societate, privitor la modul de efectuare a justiției și echitatea socială în comparație cu alte persoane implicate într-o astfel de activitate ilegală;

- reieșind din circumstanțele cauzei și modul cum a acționat inculpatul Cvasnîi Ion, nu se constată temeiuri pentru a se da o mai mare eficiență circumstanțelor atenuante reținute în favoarea inculpatului de instanța de judecată și anume suspendarea condiționată a executării pedepsei pe un

termen de probă de 3 (trei) ani, aceasta nefiind aptă pentru a îndeplini funcțiile și a realiza scopul pedepsei, în contextul în care infracțiunea a fost deja săvârșită. Faptele comise de inculpatul Cvasnîi Ion, poartă un caracter periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări grave;

- în temeiul prevederilor art. 227-229 Cod de procedură penală, urmează a fi dispusă încasarea din contul inculpatului cheltuielile judiciare ce au fost suportate în legătură cu efectuarea acțiunilor de urmărire penală și anume: raportul de expertiză judiciară nr. 201819C0141 din 21.07.2018-2258 lei, raportul de expertiză judiciară (auto tehnică) nr. 34/12 1-R- 3730 din 20.09.2018 -2100 lei, în total fiind 4 358 lei.

3.2. Succesorul părții vătămate, Jumiga Vitalii, a declarat două apeluri, prin care în primul apel a solicitat casarea parțială a sentinței în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit căreia să fie admisă integral acțiunea civilă cu încasarea din contul inculpatului Cvasnîi Ion în folosul lui Jumiga Vitalie suma prejudiciului material în mărime de 50 000 (cincizeci mii) lei 00 bani, suma prejudiciului moral în mărime de 150 000 (una sută cinci zeci mii) lei și cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10 000 (zece mii) lei, iar în al doilea apel a solicitat aplicarea lui Cvasnîi Ion a unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 (trei) ani;

În motivarea apelului, succesorul părții vătămate a menționat că:

- în urma acțiunilor culpabile ale inculpatului, i-a fost cauzat un prejudiciu material, exprimat în suportarea unor cheltuieli, legate de decesul tatălui său Jumiga Veaceslav, mărimea căruia constituie 50 000 (cinci zeci mii) lei, pe care inculpatul este obligat să îl restituie integral;

- a suportat și suportă suferință și răniri psihice, sentiment de anxietate, stres și neliniște, sentiment de neputință, sentiment de frustrare, nedreptate și umilință, stare de frică și incertitudine de lungă durată, perturbare a vieții, diminuare a reputației, pierderea de oportunitate, amărăciuni și chiar disperare, care i-a afectat grav starea psihică și i-a deteriorat sănătatea, iar consecințele lor se manifestă până în prezent;

- suferințele fizice și psihice, constituie un prejudiciu moral, pe care îl apreciază în echivalent bănesc în mărime de 150 000 (una sută cinci zeci mii) lei și care consideră că inculpatul este obligat să-l recupereze integral;

- la stabilirea pedepsei cu suspendarea executării lui Cvasnîi Ion, instanța a neglijat prevederile art. 75 și 90 Cod penal și anume, nu a ținut cont de gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de motivul comiterii infracțiunii, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care agravează răspunderea, precum și de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

3.3. Avocatul Prisac Alexandru în numele inculpatului Cvasnîi Ion, prin care a solicitat casarea sentinței în partea admiterii acțiunii civile a succesorului părții vătămate Jumiga Vitalie cu dispunerea încasării sumei de

16500 lei cu titlu de prejudiciu material și sumei de 30000 lei cu titlu de prejudiciu moral.

În motivarea apelului, avocatul a menționat că:

- inculpatul i-a achitat lui Jumiga Vitalie pentru cheltuieli de înmormântare suma de 5 000 lei. Astfel, prima instanță urma să scadă această sumă și să încaseze din contul lui Cvasnîi Ion în beneficiul lui Jumiga Vitalie doar a sumei de 16 500 lei cu titlu de prejudiciu material;

- prima instanță eronat a încasat din contul lui Cvasnîi Ion suma de 10000 lei pentru compensarea cheltuielilor de asistență juridică. Acțiunea lui Jumiga Vitalie a fost admisă parțial, prin urmare prima instanță urma a încasa cheltuielile de asistență juridică proporțional admiterii acțiunii, dar nu integral toate cheltuielile de asistență juridică suportate de Jumiga Vitalie;

- prima instanță nu a aplicat corespunzător prevederile art. 94 alin. (1) Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, apelul inculpatului Cvasnîi Ion da fost respins ca fiind nefondat.

Apelul succesului părții vătămate Vitalii Jumiga și apelul procurorului în Procuratura r-nul Briceni, Ion Gherman, au fost admise, casată parțial sentința în latura pedepsei, rejudecată cauza și emisă o hotărâre nouă după cum urmează:

Inculpatului Cvasnîi Ion condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

Conform art. 90¹ Cod penal a fost dispusă suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare și anume 2 /doi/ ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis și 2 /doi/ ani cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 /doi/ ani.

Termenul de executare a pedepsei stabilite lui Cvasnîi Ion urmând a fi calculat din data de 18.12.2019, cu arestarea acestuia din sala de judecată.

A fost dispusă încasarea din contul inculpatului Cvasnîi Ion în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 4358 lei.

În rest sentința a fost menținută fără modificări.

4.1. În motivarea soluției emise instanța de apel a menționat că, prima instanță la stabilirea și individualizarea pedepsei în privința inculpatului nu a luat în considerație și faptul că infracțiunea comisă de el, conform art. 16 alin. (4) Cod penal este gravă, pedeapsa pentru care este de la 3 la 7 ani, această faptă prejudiciabilă face parte din infracțiunile din domeniul transportului, care la momentul actual prezintă un pericol sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de accidente rutiere se comit ca urmare a nerespectării regulilor de circulație rutieră de către conducătorii mijloacelor de transport, nu a contribuit la restituirea cheltuielilor funerare suportate de succesul părții vătămate Jumiga Vitalii pentru înmormântarea tatălui său.

Cauza a fost examinată în procedura specială și în corespundere cu

art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, noile limite a pedepsei în acest caz constituie de la 2 ani până la 4 ani 8 luni.

În cadrul examinării cauzei penale au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante cum este căința sinceră și recunoașterea vinovăției fiind examinată cauza în procedura specială fapt pentru care au fost reduse limitele de pedeapsă, însă totodată instanța ține cont de comportamentul inculpatului față de succesorii victimei față de care nu a recuperat dauna produsă prin infracțiune și nu a întreprins acțiuni de a se împăca cu aceștia.

Aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii pentru inculpat, în baza art. 90 Cod penal, în opinia instanței de apel reprezintă o soluție de pedeapsă penală mult prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Astfel ce ține de pedeapsa penală, instanța de apel a apreciat că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (viața și sănătatea persoanei), natura și gravitatea rezultatului produs, a altor consecințe a infracțiunii, motivul săvârșirii și scopul urmărit, precum și de conduita inculpatului după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a acestuia, în rezultat fiindu-i stabilită o pedeapsă inechitabilă pentru infracțiunea comisă.

Prin urmare, instanța de apel ținând cont de toate circumstanțele cauzei, precum și de faptul că inculpatul s-a căit activ, este pensionar, invalid de gradul II, neangajat în câmpul muncii, infracțiunea comisă de inculpat este de categoria celor grave, deci legea permite aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, toate acestea luate în ansamblu, au determinat instanța de apel să aplice în privința inculpatului prevederile legii menționate stabilindu-i pedeapsa de 4 (patru) ani închisoare, din care spre executare reală 2 (doi) ani închisoare, iar executarea celeilalte părți a pedepsei de 2 ani închisoare, urmând a fi suspendată condiționat pe perioada de probațiune de 2 (doi) ani, urmând ca în perioada de probațiune menționată Cvasnî Ion să nu comită o nouă infracțiune și prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată.

Cu referire la solicitarea părții acuzării privind încasarea cheltuielilor judiciare din contul inculpatului, instanța de apel a menționat că prin Legea nr. 316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018, a fost exclus art. 143 alin. (2) Codul de procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. Prin urmare, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Astfel,

scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepție, dar nu regulă, astfel instanța de apel a apreciat că cheltuielile judiciare formate din raportul de expertiză judiciară nr. 20I819C0141 din 21.07.2018 – 2 258 lei, raportul de expertiză judiciară (auto tehnică) nr. 34/12 1-R- 3730 din 20.09.2018 – 2 100 lei, în total fiind suma de 4 358 lei, urmează a fi încasate din contul inculpatului Cvasnîi Ion, deoarece respectivele rapoarte au fost efectuate după intrarea în vigoare a modificărilor sus-menționate.

Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate pentru acțiunile procesuale de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Prin hotărârea primei instanțe a fost admisă parțial și acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei Jumiga Vitalii, care în opinia instanței de apel urmează a fi păstrată întrucât prima instanță legal și întemeiat a admis parțial acțiunea civilă privind repararea prejudiciului material în mărime de 21500 lei care este confirmat prin probele scrise, or, la momentul înaintării acțiunii în instanța de judecată nu au fost anexate probe în confirmarea prejudiciului material cauzat, iar pe parcursul examinării cauzei în prima instanță succesorul a prezentat probele scrise în confirmarea mărimii prejudiciului material și reieșind din probele prezentate instanța a admis acțiunea civilă. Atât din conținutul acțiunii depuse, cât și din conținutul apelului înaintat nu este descris prejudiciul material, care sunt cheltuielile, în ce constau aceste cheltuieli, pentru ce au fost efectuate achitățile și în această situație instanța de apel susține în totalitate soluția primei instanțe, care corect și întemeiat a dispus încasarea daunei materiale anume în limita probelor prezentate.

Pe parcursul examinării cauzei penale au fost prezentate unele înscrisuri în confirmarea unor sume ale prejudiciului suportat, însă instanța de apel a considerat necesar de a menține soluția primei instanțe privind suma încasată, deoarece cheltuielile avute de succesor pe parcursul examinării cauzei și după examinarea cauzei nu împiedică să depună o acțiune civilă motivată în instanța civilă și cu toate probele în confirmarea prejudiciului suportat.

La fel, instanța de apel a considerat că prima instanță corect a încasat dauna materială reieșind din materialele cauzei din care nu se confirmă achitarea sumei de 5000 lei indicată de inculpat la fel fiind corect încasat și dauna morală deoarece suma indicată de inculpat de 30000 lei nu poate fi una echitabilă în compensarea suferințelor avute în urma decesului victimei.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, au declarat recursuri ordinare:

5.1. Avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului, prin care, invocând prevederile *art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 14), 15), 16)* Cod de procedură penală, a solicitat casarea integrală a deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței sau cu dispunerea rejudecării cauzei cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În motivarea recursului, avocatul a menționat că:

- respectând garanțiile procesuale ale inculpatului prima instanță și cea de apel urmau să-i aplice inculpatului Cvasnîi Ion pedeapsa de 2 ani închisoare, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, fapt ce ar fi fost echitabil, legal și întemeiat;

- instanța de apel n-a ținut cont de personalitatea inculpatului Cvasnîi Ion, având vârsta de 67 ani, anterior n-a fost atras la răspunderea penală sau contravențională, fiind confirmate prin cazier juridic, este pensionar, Legitimația seria XXXXX, este invalid de gradul II, nr. Certificatului 109, seria XXXXX (maladia varicoasă a membrului inferior sting, sindromul post-trombotic) din 12.06.2001; (f.d.36, 37-39), fiind necesare îngrijiri zilnice: tromboflebită cronică a membrilor inferioare cu ulcere trofice pe gamba stângă (pe parcursul a 15 ani), pansamente aseptice zilnic pentru ulcer trofic; la data de 02.05.2017 a suportat intervenție chirurgicală pe cord (suturi metalice pe stern și inel valvular parasternal pe stânga protezarea VM, anuloplastia Vtr.), permanent administreează tratament medicamentos;

- ca urmare a deținerii din data de 18.12.2019 în Penitenciarul Bălți, starea sănătății s-a agravat foarte tare din lipsa condițiilor necesare de deținere și tratament, fiind internat de urgență la data de 20.01.2020 în Penitenciarul 16- Pruncul;

- deținerea în continuare a inculpatului Cvasnîi Ion, va duce la consecințe grave nefiind exclus amputarea picioarelor sau alte consecințe fatale. Or prin această pedeapsă statul nu va garanta condițiile de deținere și tratament specializat în condițiile necesare. În cazul dat nu se urmărește atingerea scopului penal (reeducarea, corectarea, etc...), dar se urmărește o răzbunare, o osândă. Anume aceste circumstanțe sunt excepționale și urmează a fi reținute de către instanța de recurs, deoarece instanța de apel fără o analiză obiectivă, multilaterală, fără o motivare necesară a agravat pedeapsa inculpatului fiind exclus termenul de probă prevăzut de art. 90 Cod penal;

- potrivit raportului de expertiză medico-legală a cadavrului nr.2XXXXX din XXXXX, în concluzii a fost indicat că: „...la momentul impactului, victima putea să se găsească în poziție orizontală (culcat). În proba de sânge de la cadavrul Jumiga Veaceslav s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3,55%, ce la persoane vii corespunde stării grave de ebrietate cu posibile consecințe letale...” (f.d. 97-98);

- potrivit raportului de expertiză criminalistică auto-tehnică nr.XXXXX din 20.09.2018, în concluzii a fost indicat că: „...viteza 55,0-60,0 km/h, la momentul producerii accidentului rutier dat, nu dispunea de posibilitatea tehnică de a evita tamponarea obstacolului, aplicând metoda frânării...” (f.d. 120-123);

- consideră decizia instanței de apel nemotivată, or, instanța are obligațiunea procesuală de a-și motiva soluția sa conform prevederilor art. 389, 394 Cod de procedură penală, precum și cerințele CtEDO indică de fiecare dată în Hotărârile sale ca instanțele de judecată au obligațiunea de a-și motiva și argumenta în detaliu soluțiile sale, nu doar în mod general. (*Hotărârile CEDO*

Stepuleac c.Moldova, Mușuc c.Moldovei, Buzadji c.Moldova, etc..). Decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus, după caz la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date. Constatăm că, aceste prevederi legale de-și sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, deoarece instanța a admis apelurile ca întemeiate, fără însă a se expune asupra fiecărei cereri de apel în parte ceea ce contravine legislației procesual penale.

5.2. Succesorul victimei, Jumiga Vitalii, prin care, semnalând în calitate de temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care sa fie admisă integral acțiunea civilă a succesorului părții vătămate Jumiga Vitalii în mărime 10000 lei cheltuieli pentru asistența judiciară, 50000 lei privind prejudiciul material și 150000 lei prejudiciul moral.

În motivarea recursului a menționat că:

- decizia instanței de apel în partea ce ține de acțiunea civilă este neîntemeiată și pasibilă de a fi anulată. Instanța nu a luat în considerație totalitatea probelor indicate în acest sens (f.d 201-206). Efectuând un calcul asupra sumei de 21500 lei prima instanță incorect a cumulat cheltuielile, or, în speță și-au găsit confirmarea cheltuielile în sumă de 21.500,00 lei;

- instanța de apel incorect a lăsat fără schimbări suma prejudiciului moral. Din materialele cauzei este evident că succesorului părții vătămate i-a fost pricinuit un prejudiciu moral ca urmare a decesului tatălui Jumiga Veaceslav, deoarece odată cu decesul acestuia, a suportat și suportă suferințe și răni psihice, sentimente de anxietate, stres și neliniște, sentimente de neputință, sentimente de frustrare, nedreptate și umilință, stare de frică și incertitudine de lungă durată, perturbare a vieții, pierderea de oportunitate, amărăciuni și chiar disperare, care i-au afectat grav starea psihică și i-au deteriorat sănătatea. Suferințele fizice și psihice, cauzate prin acțiuni infracționale comise de către Cvasnîi Ion constituie un prejudiciu moral, pe care îl apreciez în echivalent bănesc în mărime de 150 000 lei.

6. Referință asupra recursurilor declarate nu a fost depusă.

7. Judecând recursurile ordinare în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul avocatului Ceachir Anatolie în numele inculpatului urmează a fi admis, iar cel declarat de succesorul victimei, Jumiga Vitalii, urmează a fi respins, din considerentele ce urmează.

7.1. Cu referire la recursul declarat de succesorul victimei, Jumiga Vitalii.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța respinge recursul ca inadmisibil.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de

art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal atestă, că deși recurentul nu a indicat concret un temei de drept din cele 16 conținute în art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, pentru declararea recursului, din conținutul argumentelor formulate se atestă că criticile aduse sub aspectul soluționării acțiunii civile se subscriu temeiurilor de casare prevăzute la pct. 6) alin. (1) al normei precitate, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când instanța de apel nu sa pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în cererea de apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Așadar, cu referire la dezacordul recurentului privind soluționarea de către instanța de apel a cerinței privind repararea prejudiciului material și moral, Colegiul penal lărgit constată netemeinicia pretențiilor formulate, din considerentul că instanța de apel a argumentat detaliat quantumul acestor pretenții în dependență de criteriile referitoare la consecințele negative suferite de către succesorul victimei, atât pe plan material cât și moral, iar în ce privește solicitările compensării pentru prejudiciul fizic, Colegiu penal lărgit atestă că Jumiga Vitalii are calitatea de succesori al victimei, iar nemijlocit prin infracțiune ultimului nu i-au fost cauzate careva prejudicii fizice, astfel această solicitare întemeiat a fost respinsă de instanța de apel.

Prin urmare, instanța de recurs constată corectitudinea determinării quantumului prejudiciului material și moral încasat din contul inculpatului Cvasnii Ion în beneficiul succesului victimei, prejudiciul material în sumă de 21.500 lei (douăzeci și unu mii cinci sute lei); prejudiciul moral în sumă 100.000 lei (una sută mii lei); cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 10.000 lei (zece mii lei), care a fost apreciat în concordanță cu principiul răspunderii civile delictuale, care impune repararea integrală, reală și efectivă a daunelor cu luarea în considerare a urmărilor faptei precum și a posibilității reale a inculpatului de a oferi aceste compensații.

Nu pot fi reținute argumentele recurentului prin care se solicită admiterea integrală a pretențiilor privind repararea prejudiciului moral, or, în acest sens ținând cont de jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, instanța de recurs accentuează că repararea prejudiciului moral nu poate fi transformată în îmbogățire fără justă cauză, cu atât mai mult că condamnarea inculpatului Cvasnii Ion, constituie în sine o satisfacție pentru succesoriul victimei.

La același segment, instanța de recurs face referire și la practica judiciară autohtonă potrivit căreia în materia despăgubirilor, materiale sau morale, nu există temeii de casare care să îngăduie instanței de recurs să reaprecieze cuantumul acțiunii civile.

Având în vedere că instanța de apel s-a expus detaliat în privința cerințelor succesului victimei referitor la acțiunea civilă înaintată, Colegiul penal lărgit conchide că soluția adoptată la acest aspect este corectă, nefiind necesară o reiterare a argumentelor care au fundamentat soluția respectivă, însușind-o pe deplin.

Față de considerentele menționate, instanța de recurs concluzionează că nu există temeii legal pentru admiterea recursului ordinar declarat de succesul victimei Jumiga Vitalii și potrivit legii se impune respingerea acestuia.

7.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul, să caseze parțial hotărârea atacată și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri nemotivate și contradictorii, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În sensul prevederilor art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală și a jurisprudenței naționale, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conținutul aceluiași norme este de înțeles, că instanța de apel, urma să soluționeze paralel cu starea de fapt și chestiunile de drept, inclusiv: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, au fost corect aplicate. În cazul în care s-ar fi constatat încălcări ale prevederilor legale referitor la ele, hotărârea primei instanțe urma a fi desființată cu rejudecarea cauzei.

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare. Necesită să se aieve în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea superficială sau motivarea în termeni vagi – evazivi, reprezintă motiv de casare.

După cum rezultă din conținutul recursului declarat de avocatul inculpatului, deși acest recurent a invocat temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 14), 15), 16) Cod de procedură penală, însă a adus argumente referitoare doar la temeiurile prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile când: 6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței; 10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal lărgit, verificând legalitatea deciziei instanței de apel sub aceste aspecte, constată că această instanță, la examinarea apelului, nu a respectat întru totul prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, astfel că hotărârea atacată, în partea soluționării chestiunii privind individualizarea pedepsei penale, nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția precum și acesta este expus neclar.

Prin urmare, temeiurile invocate de apărare și-au găsit confirmare în cauza dată, ceea ce duce la casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea individualizării pedepsei aplicate inculpatului, deoarece sub acest aspect apelurile procurorului și succesorului victimei a fost greșit admise, urmând ca în această parte să fie menținută sentința primei instanțe.

Așadar, după cum s-a constatat din materialele cauzei, admitând apelurile declarate de către procuror și de către avocatul părții vătămate, instanța de apel a casat parțial sentința primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Cvasnîi Ion condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 4 (patru) ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani, și conform art. 90¹ Cod penal, a fost dispusă suspendarea parțială a executării pedepsei cu închisoare și anume 2 /doi/ ani închisoare cu executare în penitenciar de tip deschis și 2 /doi/ ani închisoare cu suspendarea executării pedepsei pe un termen de probațiune de 2 /doi/ ani.

Ajungând la concluzia excluderii prevederilor art. 90 Cod penal, potrivit cărora prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei închisorii stabilite inculpatului Cvasnîi Ion pentru perioada de probațiune de 3 ani, instanța de apel inițial a reținut o concluzie precum că „...o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de

neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit...”, însă ulterior, în textul aceleiași hotărâri, a menționat că inculpatul urmează să execute real pedeapsa într-un penitenciar de tip deschis

Prin urmare, la aspectul individualizării pedepsei penale instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie, fără a ține cont de toate circumstanțele în care a fost săvârșită infracțiunea, fără a valorifica pe deplin criteriile generale și speciale privind individualizarea pedepsei conform prevederilor art. art. 61, 75 Cod penal.

Potrivit principiului individualizării pedepsei penale (art. 7 Cod penal) în coroborare cu criteriile generale de individualizare a pedepsei inserate la art. 75 alin. (1) Cod penal, instanța de judecată aplică pedeapsă luând în considerare caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, motivul și scopul celor comise, persoana celui vinovat, caracterul și mărimea daunei prejudiciabile, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținându-se cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Conform prevederilor art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Legea penală acordă instanței de judecată o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării răspunderii penale și a pedepsei penale, ținând cont de caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care agravează sau atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal lărgit reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, după caz, instanța este în drept să aplice și prevederile Părții Generale a Codului penal, inclusiv și ale art. 90 Cod penal, în cazul în care nu sunt careva impedimente.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în

lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul.

Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei

Instanța de recurs ordinar reiterează că raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acesteia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului; stăruința depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii:

- împrejurările și modul de săvârșire a infracțiunii, precum și mijloacele folosite;
- starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită;
- natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii;
- motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit;
- natura și frecvența infracțiunilor care constituie antecedentele penale ale infractorului;
- conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal;
- nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială

Reieșind din aceste criterii, Colegiul penal lărgit conchide că, instanța de apel, la stabilirea mărimii pedepsei și modului de executare a acesteia, inculpatului Cvasnîi Ion, nu a ținut cont de toate circumstanțele relevante individualizării echitabile a respectivei pedepsei, or, forma vinovăției infracțiunii comise de acesta este din imprudență, iar cu referire la împrejurări urmau a fi luate în considerație și concluziile raportului de expertiză judiciară nr.2XXXXX din XXXXX (f.d. 97-98, vol. 1), potrivit căror: „...la momentul impactului, victima putea să se găsească în poziție orizontală (culcat). În proba

de sânge de la cadavrul Jumiga Veaceslav s-a depistat alcool etilic în cantitate de 3,55%, ce la persoane vii corespunde stării grave de ebrietate cu posibile consecințe letale...”, raport de expertiză care a stabilit cu certitudine aflarea victimei în stare de ebrietate alcoolică, care a atins cote maxime.

Deși inculpatul Cvasnâi Ion a recunoscut integral fapta comisă și a solicitat examinarea cauzei în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, instanța de apel la individualizarea pedepsei, n-a ținut cont de aceste circumstanțe, fapt care a dus la emiterea unei soluții nemotivate și premature, iar argumentarea instanței de apel este în afara oricăror critici, aplicarea închisorii cu executarea fiind motivată prin faptul că inculpatul nu ar fi avut o atitudine corespunzătoare față de succesorul victimei și nu i-ar fi recuperat prejudiciul.

De asemenea Colegiul penal constată că instanța de apel, aplicând inculpatului o pedeapsă deosebit de aspră, n-a ținut cont la individualizarea pedepsei de personalitatea inculpatului, ca unul dintre criteriile ce influențează individualizarea pedepsei penale, deoarece nu a luat în considerație totalitatea circumstanțelor speței la acest capitol, reliefate prin sentință, or, Cvasnîi Ion , pe lângă faptul că a recunoscut vinovăția, este pensionar și deține gradul II de invaliditate, având grave probleme de sănătate, a comis o infracțiune din imprudență, este în etate și pentru prima dată atras la răspundere penală, chestiuni care au fost superficial tratate de instanța de apel și care în mod direct influențează raționalitatea dispunerii executării reale a pedepsei închisorii.

Având în vedere cele constatate, instanța de recurs reține, că pedeapsa stabilită de prima instanță inculpatului Cvasnîi Ion este una echitabilă, și aplicarea acesteia a fost temeinic și corect argumentată de către instanță, va atinge scopul și va duce la restabilirea echității sociale, corectarea inculpatului, prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât de către inculpat cât și de alte persoane.

Față de cele descrise mai sus, Colegiul penal lărgit conchide că, prima instanță la compartimentul individualizării pedepsei a acordat deplină eficiență prevederilor art. art. 7, 61, 75, 90 Cod penal, art. 364¹ Cod de procedură penală, și just a ajuns la concluzia că, corectarea și reeducarea inculpatului poate avea loc în condițiile aplicării unei pedepse cu suspendarea condiționată a executării acesteia, motiv pentru care instanța de recurs conchide că eroarea comisă de instanța de apel urmează a fi corectată având în vedere că apelurile părții acuzării greșit a fost admise, prin casarea parțială a deciziei instanței de apel în latura penală, în partea stabilirii pedepsei cu menținerea dispozițiilor primei instanțe în această parte.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 1), pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de către partea vătămată Jumiga Vitalie.

Se admite recursul ordinar declarat de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Cvasnîi Ion, se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui Cvasnîi Ion Alexandru, în latura penală în partea stabilirii pedepsei cu menținerea în această parte a sentinței Judecători Edineț (sediul Briceni) din 14 mai 2019 prin care:

Cvasnîi Ion Alexandru, a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 (trei) ani 6 (șase) luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 (trei) ani.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 (trei) ani.

În rest, dispozițiile deciziei contestate se mențin.

Cvasnîi Ion Alexandru urmează a fi eliberat din penitenciar, dacă în privința lui nu este aplicată măsura preventivă sub formă de arest sau nu execută pedeapsa penală în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la **31 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

O p i n i e s e p a r a t ă
a judecătorului Timofti Vladimir

Conform art. 339 alin. (7), 340. alin (3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe **Cvasnîi Ion Alexandru**.

1. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2020, a fost respins ca inadmisibil recursul ordinar declarat de către partea vătămată Jumiga Vitalie și a fost admis recursul ordinar declarat de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Cvasnîi Ion, casată parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 decembrie 2019, în cauza penală în privința lui Cvasnîi Ion Alexandru, în latura penală în partea stabilirii pedepsei, cu menținerea în această parte a sentinței Judecătoriai Edineț (sediul Briceni) din 14 mai 2019, prin care Cvasnîi Ion Alexandru a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, la 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei închisorii a fost suspendată condiționat pentru perioada de probațiune de 3 ani. În rest, dispozițiile deciziei contestate au fost menținute.

2. Am semnat cu respect decizia, dar nu am fost de acord cu motivarea și soluția adoptată și am propus o altă soluție "*De respins ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către partea vătămată Jumiga Vitalie și de către avocatul Ceachir Anatolie în numele inculpatului Cvasnîi Ion, cu menținerea deciziei atacate*", în legătură cu ce expun opinie separată.

3. Pentru a fi mai succint, indic că susțin în tot ce este indicat în partea introductivă și în pct. 1-7.1 a deciziei Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 21 iulie 2020, în prezenta cauză.

4. Nu susțin motivele expuse în pct. 7.2 a prezentei decizii, unde este criticată decizia instanței de apel, prin care s-au admis apelurile procurorului și a succesorului părții vătămate Jumiga Vitalie, susțin motivele expuse în decizia instanței de apel (f.d. 53-55, vol. II), unde se invocă că: "*Analizând argumentele apelului depus de procuror și succesorul părții vătămate în latura pedepsei în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de apel este absolut solidară cu aceste apeluri, deoarece instanța de judecată, la stabilirea și individualizarea pedepsei în privința inculpatului nu a luat în considerație și faptul că acțiunea comisă de el, conform art. 16 alin.(4) din Codul Penal se califică drept gravă, pedeapsa pentru care este de la 3 la 7 ani, această faptă prejudiciabilă face parte din infracțiunile în domeniul transportului, care la momentul actual prezintă un pericol sporit în Republica Moldova, deoarece un număr major de accidente rutiere se comit ca urmare a nerespectării regulilor de circulație rutieră de către conducătorii mijloacelor de transport, nu a contribuit la restituirea cheltuielilor funerare suportate de succesorul părții vătămate Jumiga Vitalii suportate pentru înmormântarea tatălui său.*

După cum a fost menționat mai sus, pedeapsa penală pentru infracțiunea comisă legislatorul a stabilit-o în limita de la 3 la 7 ani închisoare. Cauza a fost examinată în procedura specială și în corespundere cu art. 364¹ alin (8) CP RM noile limite a pedepsei în acest caz constituie de la 2 ani la 4 ani 8 luni.

În cadrul examinării cauzei penale au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante cum este căința sinceră și recunoașterea vinovăției fiind examinată cauza în procedura specială fapt pentru care au fost reduse limitele de pedeapsă, însă totodată instanța ține cont de comportamentul inculpatului față de succesorii victimei față de care nu a recuperat dauna produsă prin infracțiune și nu a întreprins acțiuni de a se împăca cu aceștia.

Reieșind din circumstanțele date și prevederile art. 78 alin. (4) CP RM instanța consideră prea mică pedeapsa de 3 ani 6 luni închisoare aplicată de prima instanță și consideră necesar de a stabili pedeapsa închisorii de 4 ani pentru inculpat.

La fel instanța de apel nu poate susține nici soluția primei instanțe privind dispunerea suspendării pedepsei sub formă de închisoare în corespundere cu art. 90 CP RM.

Astfel aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei închisorii pentru inculpat, în baza art. 90 Cod penal, reprezintă o soluție de pedeapsă penală mult prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite și a scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și a altor persoane.

Chiar din conținutul art. 90 CP RM se stabilește, că suspendarea condiționată a executării pedepsei se dispune de instanța de judecată ținând cont de circumstanțele cauzei și persoana inculpatului, dacă nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa închisorii, însă circumstanțele cauzei impun necesitatea executării reale a pedepsei, altfel pedeapsa penală nu va atinge scopul prevăzut la art. 61 CP atât pentru corectarea inculpatului, cât și scopul de prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni și din partea altor persoane.

Astfel ce ține de pedeapsa ce urmează a fi aplicată inculpatului, Colegiul penal arată că, instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61, 75 Cod penal, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de modul de comitere a infracțiunii, mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită (viața și sănătatea persoanei), natura și gravitatea rezultatului produs, a altor consecințe a infracțiunii, motivul săvârșirii și scopul urmărit, precum și de conduita inculpatului după săvârșirea infracțiunii și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială a acestuia, în rezultat fiindu-i stabilită o pedeapsă inechitabilă pentru infracțiunea comisă.

La stabilirea categoriei și măsurii de pedeapsă, Colegiul penal ține cont de prevederile art. 61 Cod penal, conform căruia, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și respectiv la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea

condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane. Conform prevederilor art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

În context, instanța reiterează și faptul, că pedeapsa este echitabilă numai atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor acestuia, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor succesoriului victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Totodată, e de menționat faptul, că instanța de fond a ignorat faptul că, infracțiunea comisă prezintă un grad avansat de pericol, care a prejudiciat viața persoanei, valoare aflată sub protecția statului, prin acțiunile sale ilegale la data de 14 iulie 2018, în jurul orei 23:00, pe traseul național M-5 km 40+150 metri, Cvasnii Ion a condus mijlocul de transport de model „Mazda 2”, cu numărul de înmatriculare XXXXX. Deplasându-se în direcția s. XXXXX, XXXXX - XXXXX, Cvasnii Ion, fiind la volanul automobilului, a tamponat biciclistul Jumiga Veaceslav, care în urma procedurii accidentului rutier și a vătămarilor corporale primite a decedat, în timp ce era transportat cu ambulanța spre spitalul XXXXX.

Totodată, Colegiul arată că, conform art. 90¹ alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute întreaga pedeapsă cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea parțială a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei. Prima parte a pedepsei se execută în penitenciar, iar restul pedepsei se suspendă. Conform art.90¹ alin.(2) Cod penal, în cazul infracțiunilor ușoare sau mai puțin grave, partea de pedeapsă ce trebuie executată în penitenciar poate fi coborâtă până la minimul prevăzut de prezentul cod.

Astfel, Colegiul penal, ținând cont de toate circumstanțele cauzei enumerate supra, precum și de faptul că inculpatul s-a căit activ, este pensionar, invalid de gradul II, neangajat în câmpul muncii, infracțiunea comisă de inculpat este de categoria celor grave, deci legea permite aplicarea prevederilor art. 90¹ Cod penal, toate acestea luate în ansamblu, determină Colegiul să aplice în privința inculpatului prevederile legii menționate și îi va stabili inculpatului pedeapsă de 4 (patru) ani închisoare, din care spre executare reală 2 (doi) ani închisoare, iar executarea celeilalte părți a pedepsei de 2 ani închisoare, urmând a fi suspendată condiționat pe perioada de probațiune de doi (doi) ani, urmând ca în perioada de probațiune menționată Cvasnii Ion să nu comită o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii să îndreptățească încrederea acordată”.

Nu am găsit contradicții în motivarea individualizării pedepsei în decizia

instanței de apel, am susținut motivele indicate de către instanța de apel la individualizarea și aplicarea pedepsei inculpatului, inclusiv a aplicării prevederilor art. 90¹ Cod penal față de inculpat, ce corespunde practicii CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, a statuat că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61*), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

5. Reieșind din aceste considerente, am propus soluția indicată în pct. 2 a prezentei Opinii separate, dar nu am fost susținut de ceilalți judecători.

Judecător

Timofti Vladimir